

Antwoord Elia op de openbare raadpleging voor het ontwerpvoorstel (C)2428 van de CREG voor de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal voor de T-4 veiling met leveringsperiode

Elia Transmission Belgium – 18 augustus 2022

Inhoud

Inleiding	3
1. Opmerkingen op de voorgestelde lijst met in aanmerking komende technologieën en de geassocieerde parameters	4
2. Opmerkingen op het voorstel van de WACC	8
3. Opmerkingen op het voorstel van de brutokost van een nieuwkomer voor de verschillende technologieën	9
4. Opmerkingen op het voorstel van de correctiefactor X	10

Inleiding

In navolging van Art. 4 van het Koninklijk besluit van 28 april 2021 tot vaststelling van de parameters waarmee het volume aan te kopen capaciteit wordt bepaald, inclusief hun berekeningsmethode, en van de andere parameters die nodig zijn voor de organisatie van de veilingen, alsook de methode en de voorwaarden tot het verkrijgen van individuele uitzonderingen op de toepassing van de intermediaire prijslimiet(en) in het kader van het capaciteitsremuneratiemechanisme, hierna het KB methodologie genoemd, heeft de CREG een voorstel gepubliceerd voor de intermediaire waarden. Dit voorstel omvat de brutokost van een nieuwkomer, de correctiefactor X en de gewogen gemiddelde kost van kapitaal, hierna WACC (*weighted average cost of capital*) genoemd.

In het algemeen is Elia het eens met de uiteenzetting van het wettelijk kader en de antecedenten die de CREG in sectie 1 en sectie 2 van haar ontwerpvoorstel vermeldt. Desalniettemin wenst Elia bij punt 31 op te merken dat zij wel degelijk feedback heeft voorzien aan de CREG in navolging van de vergadering die plaatsvond op 12 juli 2022. De CREG stelde daarbij zelf voor om feedback te voorzien voor vrijdag 15 juli 2022, ondanks dat Elia aangaf dat deze termijn uitdagend voor haar zou zijn. Elia heeft de CREG dan ook per elektronisch schrijven een reactie verzonden op maandag 17 juli 2022, nog voor de CREG haar raadpleging startte. Elia betreurt dat de CREG niet in de mogelijkheid verkeerde om Elia's reactie te verwerken, in het bijzonder aangezien de CREG in de reeds vermelde vergadering oorspronkelijk aangaf haar raadpleging pas op 22 juli 2022 te zullen starten. Te dien einde reageert Elia op de publieke consultatie om alsnog enkele bezorgdheden uit te drukken.

Dit antwoord is als volgt gestructureerd: in sectie 1 verschaft Elia enkele opmerkingen op de voorgestelde lijst met in aanmerking komende technologieën en de daarbij geassocieerde parameters. Vervolgens omvat sectie 2 Elia's reactie op de voorgestelde WACC's. Sectie 3 behandelt het voorstel van de CREG over de brutokost van een nieuwkomer, en sectie 4 heeft betrekking tot de correctiefactor X. Tot slot worden de belangrijkste elementen hernomen in sectie 5.

Confidentialiteit:

Elia bevestigt dat deze bijdrage kan beschouwd worden als niet-confidentieel en kan gedeeld worden.

1. Opmerkingen op de voorgestelde lijst met in aanmerking komende technologieën en de geassocieerde parameters

Elia neemt akte van de voorgestelde lijst met in aanmerking komende technologieën van de CREG, die de volgende elementen omvatten:

- Gasturbine met open cyclus (OCGT);
- Gasturbine met gecombineerde cyclus (CCGT);
- Verbrandingsmotoren op gas (ICgas);
- Warmtekrachtkoppeling (CHP);
- Fotovoltaïsche zonne-energie (PV);
- Onshore windenergie;
- Offshore windenergie;
- Batterijopslag 4h (Battery Storage);
- Vraagrespons (Demand Response, DSR).

Daarbij verschaft de CREG ook een tabel met gegevens voor deze verschillende technologieën, met name de CAPEX, FOM, economische levensduur en de reductiefactoren:

Technologie	CAPEX (EUR/kW)	FOM (EUR/kW/j)	Levensduur (j)	Reductiefactor
OCGT	400	20	20	91%
CCGT	600	25	20	92%
ICgas	400	15	15	95%
CHP	800	60	20	93%
PV	600	25	15	1%
Wind Onshore	1000	50	15	9%
Wind Offshore	2300	80	15	13%
Battery Storage (4h)	750	15	15	79%
Demand Response	0	20	1	66%

Tabel 1: parameters van de referentietechnologieën (bron: CREG (C)2428)

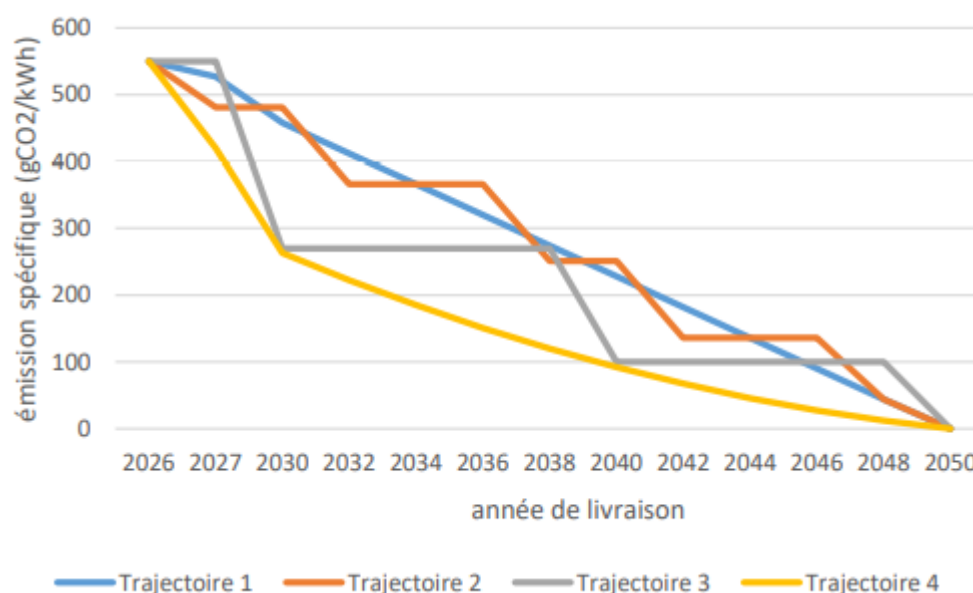
In grote lijnen gaat Elia akkoord met deze voorstellen van de CREG. De CREG stelt op basis van haar ervaring met de investeringsdossiers voor om batterijopslag met een duurtijd van 4 uur op te nemen, wat een impact heeft op de gebruikte parameters. Elia steunt dit voorstel.

Desalniettemin wenst Elia twee opmerkingen te maken, namelijk dat zij de technologie ICgas niet geschikt acht om op te worden genomen in de lijst met in aanmerking komende technologieën, en dat DSR niet dient te worden opgenomen in de lijst met in aanmerking komende technologieën.

1.1 ICgas is niet relevant voor de Belgische energiemarkt

Elia meent dat de karakteristieken van IC gas-eenheden de technologie niet geschikt maken om deel uit te maken van de lijst met in aanmerking komende technologieën. Elia is dit toegedaan om twee redenen. Vooreerst worden IC gas-eenheden gekarakteriseerd door een relatief hoge uitstoot CO₂ in vergelijking met andere technologieën. Fichtner schat deze uitstoot in op 528 kg/MWhel. Vooralsnog zijn deze emissies in lijn met het Clean Energy Package (CEP), dat onder meer een criterium van 550 kg/MWhel naar voren schuift.

Echter, deze criteria kunnen veranderen. De FOD Economie heeft recent haar publieke consultatie afgerond met betrekking tot de verschillende trajecten voor CO₂-emissies in het kader van het CRM¹. In deze consultatie werden 4 trajecten gedefinieerd (zie figuur 1), waarbij traject 4 wordt voorgeschoven als de aanbeveling van de FOD Economie.

Figuur 1: Trajectories for the emission limits evolution from FPS Economy

In elk traject dat wordt voorgesteld door de FOD Economie zouden IC gas-eenheden niet meer in aanmerking komen voor de CRM-veiling wegens te hoge CO₂-emissies, waardoor de technologie volgens Elia niet in rekening zou moeten worden genomen bij het bepalen van de intermediaire waarden. Dezelfde redenering is reeds toegepast geweest voor de “preselected capacity types” in het kader van de publieke consultatie voor het referentiescenario voor de Y-4 Veiling met Leveringsperiode 27-28² (zie slide 57), wat werd ondersteund door marktpartijen zoals Febeg. Deze

¹ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Energy/Consultation-proposition-trajectoire-de-reduction-limites-CO2-des-2023.pdf>

² <https://www.elia.be/en/users-group/adequacy-working-group/20220617-meeting>

aanpassing is als dusdanig ook hier relevant teneinde consistent te blijven bij het bepalen van de verschillende parameters van de CRM-Veilingen.

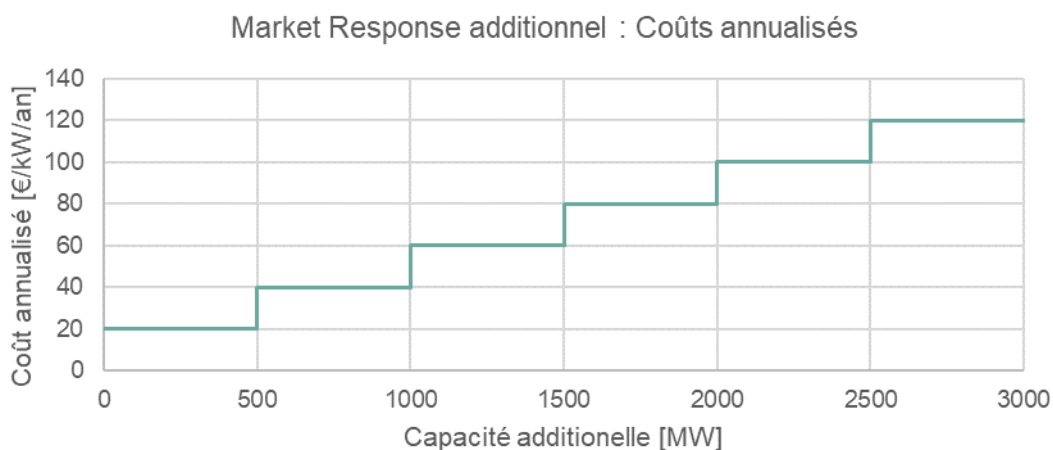
Ten tweede acht Elia IC gas-eenheden niet representatief voor de Belgische energiemarkt. Op dit eigenste moment zijn er noch IC gas-eenheden aanwezig in de markt, noch installaties van deze technologie gepland voor de toekomst. Eenheden van deze technologie hebben daarbij niet deelgenomen aan vorige CRM-Veilingen, en zullen dit in de toekomst ook niet kunnen doen door de reeds vermelde immer strenger wordende emissienormen.

1.2 Demand Response dient niet te worden opgenomen in de lijst met in aanmerking komende technologieën

Zoals vermeld in voorgaande iteraties van het opstellen van de vraagcurve is Elia de mening toegedaan dat DSR niet moet worden opgenomen in de lijst met in aanmerking komende technologieën. Vooreerst bestaat het CRM uitdrukkelijk uit twee Veilingen, een Y-4 en Y-1 Veiling. Deze splitsing werd gemaakt om tegemoet te komen aan de specifieke kenmerken, in het bijzonder de doorlooptijd, van de verschillende technologieën. In die context wordt Demand Response meer geschikt geacht voor de Y-1 Veiling en het zou ongepast zijn om ze dan ook mogelijks aan te duiden als de referentietechnologie voor de Y-4 Veiling. Demand Response heeft immers een relatief lage Net-CoNE in vergelijking met andere technologieën. Het gebruik van deze waarde voor de vraagcurve zou andere technologieën beletten deel te nemen aan de Y-4 Veiling, met een veel minder liquide veiling tot gevolg. Deze bezorgdheid werd ook gedeeld door marktpartijen, zoals onder meer CBS.

Daarbij wordt Demand Response gekenmerkt door een bijzonder heterogene kostenstructuur. Dit wordt ook ondersteund door de cijfers van AdeqFlex 2021, die hernomen werden in het meest recente kalibratierapport voor de CRM-Veiling van 2022³ (figuur 6). Elia merkt op dat de CREG in haar voorstel een FOM van 20 EUR/kW/j in rekening neemt, en wenst erop te wijzen dat dit volgens haar een foutieve inschatting is. Elia stelt vast dat de kosten van DSR stijgen naarmate grotere volumes DSR aangesproken worden:

³ https://www.elia.be/-/media/project/elia/elia-site/users-group/ug/wg-adequacy/2021/20211223_dy2026---y-4-auction---calibration-report_v3_without_annex_psp_with_erratum.pdf

Figuur 2: FOM voor Demand Response

De CREG stelt voor om de jaarlijkse kosten vast te leggen op het allerlaagste niveau, namelijk 20 EUR/kW/j. Deze waarde geldt slechts tot een volume van 500 MW. Het valt daarbij op dat wordt verwacht dat DSR een significant groter volume zal afdekken in de veiling, waardoor dit kostenniveau niet relevant is. In vorige iteraties werd het gemiddelde van de eerste 4 niveaus gebruikt, zijnde 50 €/kW/j.

Elia stelt dan ook voor Demand Response niet op te nemen in de lijst met in aanmerking komende technologieën.

2. Opmerkingen op het voorstel van de WACC

Elia gaat akkoord met het voorstel van de CREG met betrekking tot de gewogen gemiddelde kapitaalkost.

3. Opmerkingen op het voorstel van de brutokost van een nieuwkomer voor de verschillende technologieën

De voorgestelde waarden lijken Elia een correcte toepassing van de door ACER voorgeschreven methodologie. Meer specifiek wordt de CoNE door de CREG berekend door middel van de formule

$$CoNE_{fixed,RT} = \frac{EAC_{RT}}{K_{d,RT}}$$

Waarbij

$$EAC = \left[\sum_{i=1}^X \frac{CC(i)}{(1+WACC)^i} + \sum_{i=X+1}^{X+Y} \frac{AFC(i)}{(1+WACC)^i} \right] \cdot \frac{WACC \cdot (1+WACC)^{X+Y}}{(1+WACC)^Y - 1}$$

Voor een exhaustieve lijst van de verschillende parameters in deze formules verwijst Elia naar het CREG-ontwerpvoorstel (C)2428, alsook artikel 15 van de door ACER op 2 oktober 2020 goedgekeurde methodologie.

In die context wenst Elia wel het belang van de parameters X en Y op te merken. Deze staan respectievelijk voor de bouwperiode (in jaren) en de economische levensduur (in jaren). Deze periodes spelen een significante rol, aangezien zij samen bepalen over welke periode een investering geannualiseerd worden. Wat betreft de economische levensduur geeft de CREG zelf aan welke waarden zijn gebruikt in de berekening door middel van tabel 1 in haar ontwerpvoorstel (C)2428. De CREG laat echter na om te specificeren welke waarden zijn toegepast voor de bouwperiode X . Teneinde een correcte inschatting te maken van de voorgestelde uitkomsten voor de brutokost van een nieuwkomer verzoekt Elia de CREG dan ook om duidelijk te maken welke bouwperiodes zij in acht neemt voor de verschillende technologieën.

4. Opmerkingen op het voorstel van de correctiefactor X

Elia stelt vast dat de CREG voorstelt om de correctiefactor X vast te leggen op 1,1, en moet om meerdere redenen bezwaar aantekenen tegen dit voorstel.

Vooreerst wenst Elia te refereren aan het KB methodologie, waar in Art. 10, §9 de correctiefactor gedefinieerd wordt als volgt:

“De waarde van de correctiefactor X houdt rekening met de onzekerheden die verband houden met de raming van de nettokost van een nieuwkomer, zowel wat betreft kostenverschillen tussen de in aanmerking genomen technologieën, de variabiliteit van de brutokost van een nieuwkomer die verbonden is aan verschillende technologieën, als wat betreft de bepaling van de jaarlijkse inframarginale inkomsten en netto inkomsten uit balanceringsdiensten.”

Ondanks deze definitie stelt Elia vast dat de CREG geen afweging lijkt te maken van de verschillende in aanmerking genomen technologieën. Elia begrijpt dat een dergelijke analyse niet vanzelfsprekend is door het nog niet voorhanden zijn van sommige gegevens, maar meent dat het wel mogelijk is om op basis van gegevens uit vorige iteraties een eerste inschatting te maken. Elia geeft toe dat een dergelijke werkwijze niet de meest nauwkeurige methode is, maar is er wel van overtuigd dat het een solide indicatie geeft van de grootteorde die vereist is voor de correctiefactor.

Te dien einde heeft Elia de vrijheid genomen om zelf een eerste voorstelling te maken van de verschillen in Net-CoNE's tussen de verschillende technologieën. Deze analyse gebeurde grotendeels op basis van de cijfers die de CREG zelf opwerpte in haar ontwerpvoorstel, met enkele bijkomende cijfers om een beter beeld te krijgen van het interval voor iedere technologie:

- CCGT en OCGT

Zowel CAPEX, FOM en economische levensduur zijn gebaseerd op de cijfers van de CREG in sectie 4.2 van haar ontwerpvoorstel, alsook de intervallen die voorzien werden in de AdeqFlex-studie⁴ (Figuur 3-71) op basis van het nominaal referentievermogen van de eenheid;

- Batterijen

Voor batterijen van 4h werden de waarden voor CAPEX, FOM en economische levensduur gebruikt uit sectie 4.2 van het ontwerpvoorstel van de CREG.

⁴ https://www.elia.be/-/media/project/elia/shared/documents/elia-group/publications/studies-and-reports/20210701_adequacy-flexibility-study-2021_fr_v2.pdf

Daarbovenop analyseerde Elia ook de Net-CoNE voor batterijen van 2h, waarvoor de cijfers uit het consultatierapport⁵ van Elia met betrekking tot het referentiescenario gebruikt werden;

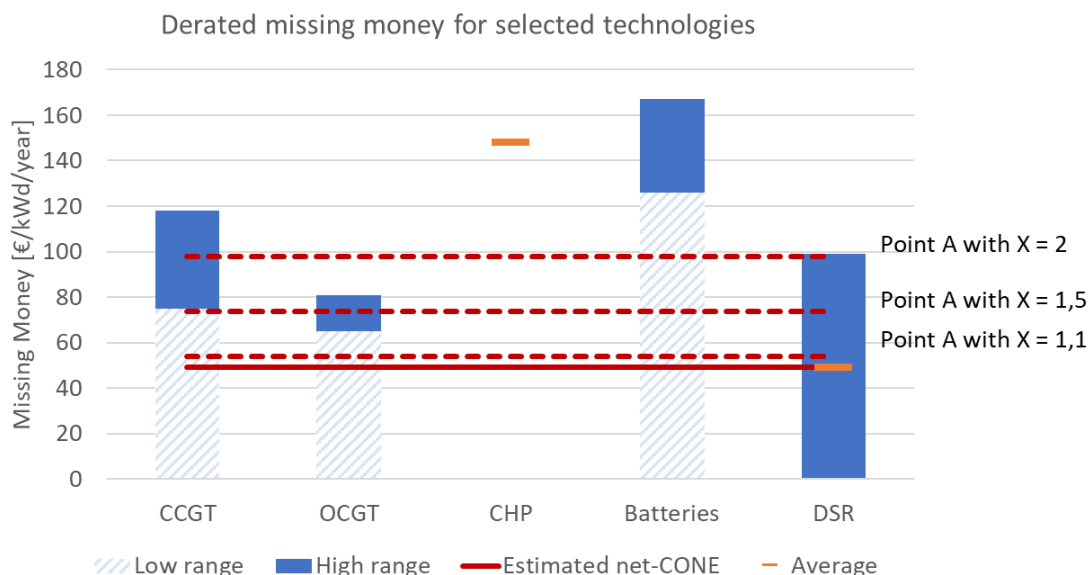
- CHP
Het voorstel van de CREG werd gebruikt voor de CAPEX, FOM en de economische levensduur;
- DSR
In navolging van sectie 1.2 werd de gemiddelde waarde van 50 €/kW/j gebruikt. Een interval werd gebruikt om de hogere en lagere waarde uit de AdeqFlex-studie (figuur 3-71) correct in rekening te brengen;
- Inkomsten uit inframarginale rentes en reservaties van balanceringsdiensten
De waarden van deze parameters komen respectievelijk uit sectie 2.7 en 2.8 van het voorgaande kalibratierapport voor de CRM-Veiling⁶. Elia erkent dat de geopolitieke situatie veranderd is in vergelijking sinds de publicatie van dit rapport, maar benadrukt dat dit de meest accuraat beschikbare cijfers zijn. Het doel van deze preliminaire analyse is daarbij niet om een exact nauwkeurige Net-CoNE te berekenen, dan wel om een beeld te vormen van de verschillen in Net-CoNE's tussen de verschillende technologieën;
- Reductiefactoren en hurdle rates
De waarden uit respectievelijk sectie 4.2 en 4.3 van het ontwerpvoorstel van de CREG werden gebruikt.

De toegepaste methodologie vloeit voort uit sectie 4.4 van het ontwerpvoorstel van de CREG. Een *derated missing money* is berekend voor elke technologie en de verschillende waarden voor de kostencomponenten. Op basis van deze assumpties heeft Elia figuur 3 opgesteld.

De grafiek heeft als doel aan te tonen dat een correctiefactor X met waarde 1.1 zou leiden tot het potentieel uitsluiten van sommige technologieën. Dit gaat in tegen de technologieneutraliteit van het CRM. Een waarde voor de correctiefactor X van 1.5 of zelfs 2 zou leiden tot een hogere participatie in de CRM-Veilings, met een hogere competitiviteit tot gevolg, wat op zijn beurt de kostprijs van het CRM drukt.

⁵ <https://www.elia.be/-/media/project/elia/elia-site/users-group/ug/wg-adequacy/2022/20220617-meeting/20220617workinggroup8slidespresentation.pdf>

⁶ https://www.elia.be/-/media/project/elia/elia-site/users-group/ug/wg-adequacy/2021/20211223_dy2026---y-4-auction---calibration-report_v3_without_annex_psp_with_erratum.pdf

Figuur 3: Net-CoNE's voor verschillende technologieën en impact van correctiefactor X

De voorgestelde waarde van 1.1 zou volgens Elia dan ook een zware onderschatting vormen voor de correctiefactor X.

De CREG haalt vervolgens ook meerdere andere argumenten aan om de voorgestelde waarde van 1.1 te rechtvaardigen, met name de stijging van de grondstoffen en de daaraan gekoppelde bedragen in de investeringsdossiers, en de reeds geaccepteerde biedingen in voorgaande veilingen. Vooreerst dient te worden opgemerkt dat, ondanks dat deze bemerkingen op zichzelf nuttig zouden kunnen zijn, zij niet deel uitmaken van de elementen die worden vermeld in Art. 10, §9 van het KB methodologie en dus slechts in tweede instantie kunnen worden aangehaald bij het kalibreren van parameters.

Wat betreft de investeringsdossiers wenst Elia evenwel op te merken dat eventuele stijgingen of dalingen, of het ontbreken daarvan zoals de CREG aanhaalt, enkel relevant zijn in het licht van het inschatten van de verschillen in kosten binnen dezelfde technologie. In navolging van het KB methodologie dient dit echter steeds geanalyseerd te worden samen met de verschillen tussen de diverse technologieën.

Ten tweede vormen geselecteerde biedingen uit vorige veilingen geen precedent voor daaropvolgende veilingen. Hoewel ervaringen en data uit vorige iteraties van de CRM-veilingen zeker van tel zijn, moet elke veiling volgens Elia finaal op zichzelf beoordeeld worden. Daarbij vermeldt de CREG enkel dat geselecteerde biedingen onder het punt B van de vraagcurve lagen. Elia meent echter dat de hogere correctiefactor X met waarde 1,5, zoals vastgelegd in het Ministerieel Besluit van 15 september 2021, er voor zorgde dat een groter aantal capaciteitshouders in de mogelijkheid verkeerden om deel te nemen aan het CRM, wat de liquiditeit en dus ook de kostprijs van het CRM ten goede kwam.

Dit alles in beschouwing genomen vindt Elia dan ook dat het verantwoord zou zijn om ten minste 1,5 te gebruiken als waarde voor de correctiefactor X. Dit heeft als bijkomend voordeel dat de correctiefactor consistent zou zijn met de waarden die gebruikt worden in andere landen in Europa.

* *

*